



Informator

CBA

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE



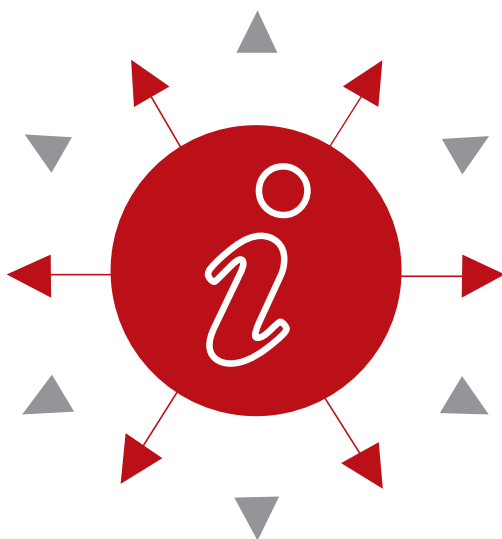
Warszawa 2014



Informator

CBA

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE



Warszawa 2014

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Al. Ujazdowskie 9

00-583 Warszawa

www.cba.gov.pl

Projekt okładki, opracowanie graficzne

Łukasz Dyakowski

Skład komputerowy, korekta, druk

Wydawnictwo Centrum Szkolenia Policji

ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo

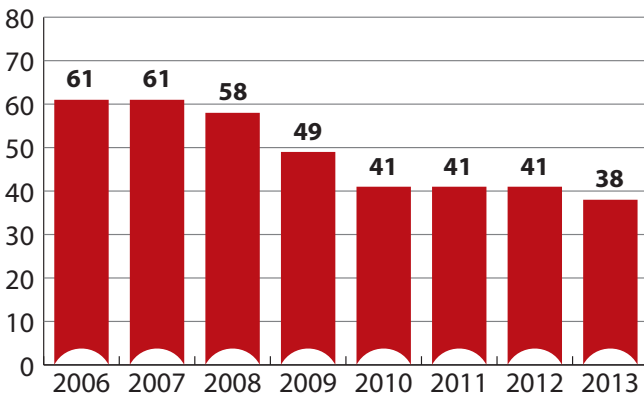
www.csp.edu.pl

Nakład: 300 egz.

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE

Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA) jest służbą specjalną powołaną do zwalczania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych i samorządowych, a także do zwalczania działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. Działa na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1411).

Przygotowywany przez Transparency International (TI) rokrocznie od 1995 r. Indeks Percepcji Korupcji (CPI) jest czołowym wyznacznikiem percepcji korupcji w sektorze publicznym. Według raportu TI (z końca 2013 r.) Polska zajmuje 38. miejsce na 177 krajów objętych badaniem. Za Polską znalazły się m.in. Hiszpania (40. miejsce), Litwa (43.), Węgry (47.), Czechy (57.). Jako kluczowe elementy, które przyczyniły się do poprawy percepcji korupcji w Polsce, w 2009 r. TI wymienia m.in. zwiększenie liczby śledztw prowadzonych przez CBA.



Wyniki Polski w Indeksie Percepcji Korupcji TI

Z badania przeprowadzonego przez CBOS wynika, że coraz większa liczba osób dobrze ocenia działania Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Ponad jedna trzecia ankietowanych (36%) pozytywnie ocenia działalność Biura. Zanotowano także najniższy z rejestrowanych dotychczas odsetek osób krytykujących jego funkcjonowanie. Opinie o CBA są obecnie lepsze niż przed czterema laty.

(źródło: CBOS, 6–12 marca 2014 r., nr 36/2014)



SZEF CBA

Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego jest centralnym organem administracji rządowej nadzorowanym przez Prezesa Rady Ministrów. Szefa CBA powołuje na 4-letnią kadencję i odwołuje Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kolegium do Spraw Służb Specjalnych oraz Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Ponowne powołanie na Szefa CBA może nastąpić tylko raz.



W dniu 13.10.2009 r. Prezes Rady Ministrów powierzył pełnienie obowiązków Szefa CBA Pawłowi Wojtunikowi, powołując go na stanowisko 30 grudnia 2009 r. Paweł Wojtunik jest absolwentem Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. W latach 1992–1996 był studentem Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Od 1996 r. służył w pionie zwalczania przestępczości zorganizowanej Komendy Głównej Policji (KGP). Po utworzeniu Centralnego Biura Śledczego (CBŚ) pełnił funkcje: naczelnika Wydziału, a następnie Zarządu Operacji Specjalnych oraz zastępcy dyrektora CBŚ. W 2007 r. na pół roku był oddelegowany do służby w Scotland Yardzie. W październiku 2007 r. został mianowany dyrektorem Biura Kryminalnego KGP, a w grudniu 2007 r. został dyrektorem Centralnego Biura Śledczego. Odznaczony brązową (2003 r.) i srebrną (2009 r.) odznaką „Zasłużony Policjant”, Brązowym Krzyżem Zasługi (2004 r.) oraz Złotym Medalem za Zasługi dla Policji (2012 r.), Złotym Medalem za Zasługi dla Służby Celnej (2012 r.) i Złotym Medalem za Zasługi dla Straży Granicznej (2012 r.). W 2014 r. otrzymał od Magazynu CRN Polska nagrodę specjalną – Postać Rynku IT 2013. Tytuł ten został przyznany przez czytelników magazynu w wyniku głosowania na wytypowane kandydatury. 31 grudnia 2013 r. Paweł Wojtunik został ponownie powołany na stanowisko Szefa CBA.

ZADANIA CBA

Do zadań CBA w zakresie właściwości Biura (zwalczanie korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych i samorządowych, a także zwalczanie działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa) należy przede wszystkim **rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw** (wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o CBA) oraz **ściganie ich sprawców**, ale także:

- ▶ ujawnianie i przeciwdziałanie przypadkom nieprzestrzegania przepisów o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne;
- ▶ dokumentowanie podstaw i inicjowanie realizacji przepisów o zwrocie korzyści uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych;

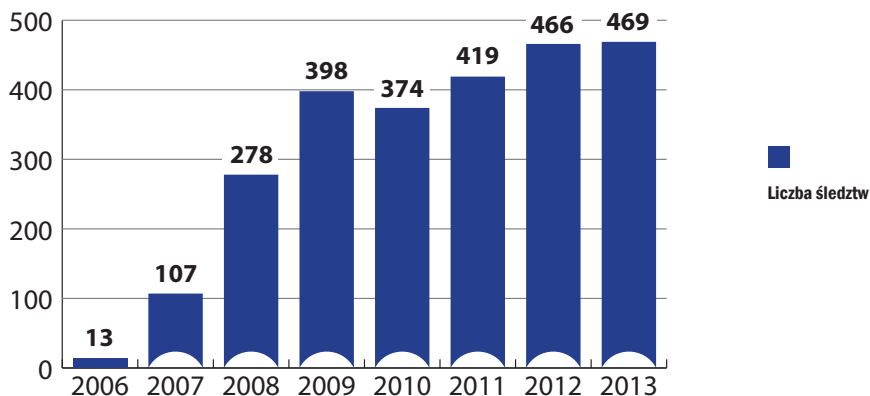
- ▶ ujawnianie przypadków nieprzestrzegania określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie:
 - prywatyzacji i komercjalizacji,
 - wsparcia finansowego,
 - udzielania zamówień publicznych,
 - rozporządzania mieniem jednostek sektora finansów publicznych, jednostek otrzymujących środki publiczne, przedsiębiorców z udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
 - przyznawania koncesji, zezwoleń, zwolnień podmiotowych i przedmiotowych, ulg, preferencji, kontyngentów, plafonów, poręczeń i gwarancji bankowych;
- ▶ kontrola prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych lub oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej osób pełniących funkcje publiczne.

Ważną częścią funkcjonowania CBA jest **również działalność prewencyjna**.

Funkcjonariusze CBA, w granicach zadań określonych w ustawie, wykonują czynności:



DZIAŁANIA OPERACYJNE I PROCESOWE



Czynności operacyjno-rozpoznawcze wykonywane są przez funkcjonariuszy CBA w celu zapobiegania popełnieniu przestępstw, ich rozpoznania i wykrywania oraz w celu uzyskiwania i przetwarzania informacji istotnych dla zwalczania korupcji w instytucjach państwowych i samorządzie terytorialnym, a także działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa.

Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, funkcjonariusze CBA wykonują czynności dochodzeniowo-śledcze określone przepisami Kodeksu postępowania karnego, w tym również czynności na polecenie sądu i prokuratora.

DZIAŁANIA KONTROLNE

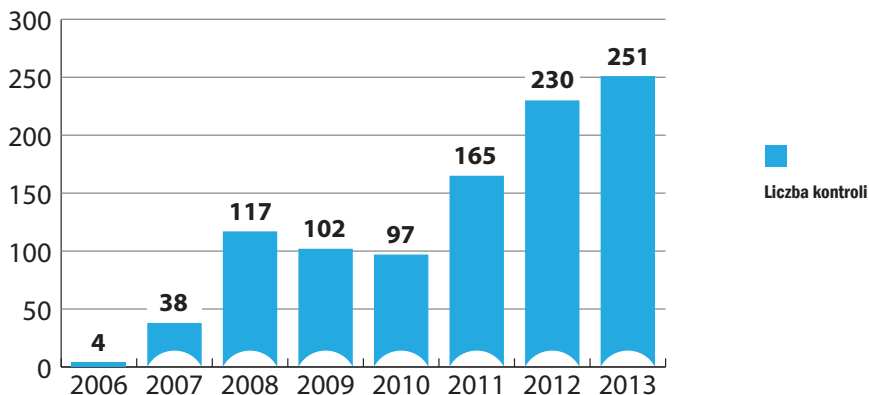
Biuro jest jedyną służbą specjalną posiadającą narzędzie w postaci kontroli oświadczeń majątkowych i decyzji gospodarczych.

Celem czynności kontrolnych prowadzonych przez funkcjonariuszy CBA jest ujawnianie przypadków korupcji w instytucjach publicznych, nadużyć osób pełniących funkcje publiczne oraz działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa.

Kontrole są prowadzone na podstawie rocznego planu zatwierdzanego przez Szefa CBA lub – gdy jest to konieczne – w trybie doraźnym.

Czynności kontrolne polegają na:

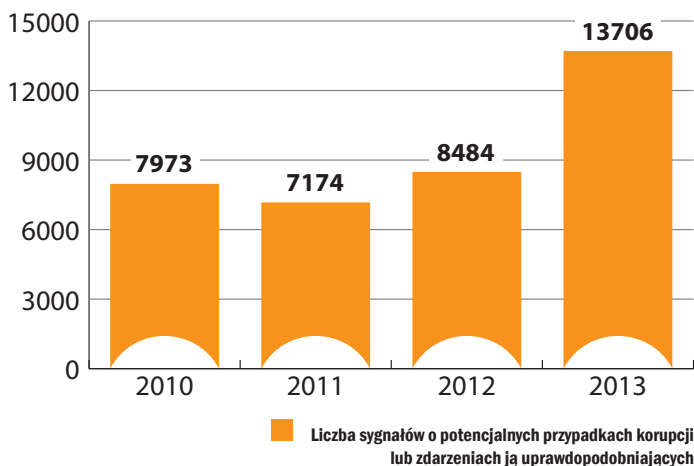
- 1) ujawnianiu przypadków nieprzestrzegania prawa i przeciwdziałaniu im, np. w zakresie wydawania decyzji gospodarczych (m.in.: procesy prywatyzacyjne, wsparcie finansowe, rozporządzanie mieniem państwowym i komunalnym, zamówienia publiczne),
- 2) sprawdzaniu prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych lub oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej osób pełniących funkcje publiczne.



DZIAŁANIA ANALITYCZNE

Identyfikacja zagrożeń godzących w interes ekonomiczny państwa oraz odpowiednio wczesne i – w miarę możliwości – wyprzedzające informowanie o nich organów państwa, a także formułowanie propozycji działań zaradczych to podstawowe cele przedsięwzięć analityczno-informacyjnych prowadzonych przez funkcjonariuszy CBA. Ponadto wspierają one czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i kontrolne.

Fakt, że coraz więcej osób dobrze ocenia działania CBA, znajduje odzwierciedlenie w liczbie napływających do Biura sygnałów o potencjalnych przypadkach korupcji lub zdarzeniach ją uprawdopodobniających. W 2013 r. liczba zgłoszeń wzrosła o 60%.



DZIAŁANIA PREWENCYJNE

W ramach swej aktywności CBA prowadzi także działania o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym. W tym zakresie współpracuje z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się tematyką korupcji.

Do zadań Biura należy prowadzenie działalności analitycznej dotyczącej zjawisk występujących w obszarze właściwości CBA oraz przedstawianie w tym zakresie informacji Prezesowi Rady Ministrów, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmowi oraz Senatowi.



STRONY INTERNETOWE CBA

www.cba.gov.pl – oficjalna strona CBA



Strona dostępna jest także w języku angielskim. Biuro prowadzi również działalność informacyjną na Facebooku, Twitterze i Google+.

Na stronie internetowej CBA można znaleźć podstawowe informacje związane z działalnością Biura, tj.:

- ▶ aktualności dotyczące działań CBA,
- ▶ podstawy prawne działalności Biura,
- ▶ informacje dla kandydatów do służby w CBA,
- ▶ dane teleadresowe jednostek CBA.

www.antykorupcja.gov.pl – serwis informacyjno-edukacyjny



Treści edukacyjne można także znaleźć na prowadzonych przez CBA stronach i serwisach Facebook, Twitter i YouTube.

Witryna internetowa zawiera informacje o charakterze edukacyjnym, tj.:

- ▶ bieżące doniesienia medialne na temat korupcji i jej przeciwdziałania,
- ▶ analizy i raporty,
- ▶ wyniki badań społecznych,
- ▶ informacje na temat podejmowanych inicjatyw obywatelskich,
- ▶ istotne informacje prawne,
- ▶ informacje dotyczące działalności polskich i zagranicznych instytucji rządowych i pozarządowych, zajmujących się przeciwdziałaniem korupcji.

SZKOLENIA ANTYKORUPCYJNE

Od 2010 r. funkcjonariusze CBA, bazując na swoich doświadczeniach z zakresu zwalczania i zapobiegania korupcji, prowadzą szkolenia dla pracowników instytucji państwowych oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorców. Szkolenia są także prowadzone podczas różnego rodzaju warsztatów i konferencji poświęconych problematyce zapobiegania korupcji.

Uzupełnieniem prowadzonych szkoleń są wydane przez CBA podręczniki skierowane do urzędników i przedsiębiorców. Ważnym elementem szkoleń jest także omówienie najczęstszych nieprawidłowości i błędów przy realizacji zamówień publicznych.



Do końca 2013 r.
przeprowadzono ponad
560 szkoleń w 400 instytucjach.
Zostało przeszkolonych
ponad 30 000 osób.



WSPÓŁPRACA Z ORE

CBA oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE) w ramach podpisanego w marcu 2014 r. porozumienia realizują pilotaż projektu edukacyjnego *Etyka nie tylko dla smyka*, adresowanego do nauczycieli i dzieci klas I–III szkoły podstawowej oraz do rodziców i środowisk lokalnych. Projekt, którego celem jest kształtowanie postaw etycznych i świadomości edukacji antykorupcyjnej, zakłada między innymi przeprowadzenie szkoleń i opracowanie poradnika dla nauczycieli.

KAMPANIA TELEWIZYJNA

Na przełomie 2012 i 2013 r. CBA przeprowadziło, na antenie Telewizji Polskiej, kampanię medialną *Korupcja, ile TY za nią zapłacisz*. W przedsięwzięcie były również zaangażowane: Antykorupcyjna Koalicja Organizacji Pozarządowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Służba Celna.



W maju 2014 r. CBA, Komisja Nadzoru Finansowego oraz Giełda Papierów Wartościowych podpisały wspólną deklarację o objęciu patronatem merytorycznym szkoleń i warsztatów służących podnoszeniu kultury compliance wśród podmiotów gospodarczych. Funkcjonariusze CBA wspierają inicjatywę poprzez prowadzenie zajęć w zakresie identyfikacji ryzyk i zapobiegania zjawiskom korupcyjnym.

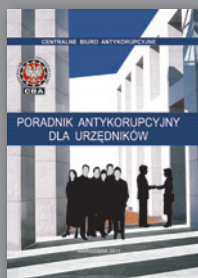
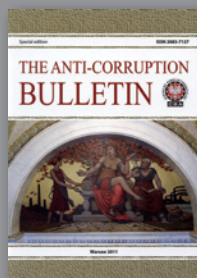
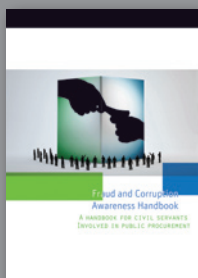


PUBLIKACJE

W latach 2010–2014 CBA wydało 33 publikację, z których 22 były w języku polskim, 8 – w języku angielskim i 3 dwujęzyczne – polsko-angielskie.

Publikacje są udostępnione w formie e-booków i audiobooków na stronach internetowych:

- ▶ www.cba.gov.pl
- ▶ www.antykorupcja.gov.pl



WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Centralne Biuro Antykorupcyjne współpracuje z wieloma organizacjami międzynarodowymi i organami ścigania z innych państw. Celem współpracy jest wymiana najlepszych praktyk, pogłębianie wiedzy dotyczącej zjawisk korupcyjnych, rozwiązań i instrumentów funkcjonujących za granicą, jak również bieżąca wymiana informacji związana z działaniami operacyjnymi i śledczymi, prowadzonymi przez służby innych państw.

Realizując postanowienia ustawy o CBA, uzależniające nawiązanie współpracy z podmiotami zagranicznymi od uzyskania zgody Prezesa Rady Ministrów:

Biuro uzyskało dotychczas akceptację na współpracę z 50 krajami oraz 11 organizacjami międzynarodowymi.



Organizacje międzynarodowe, z którymi współpracuje CBA

CBA ponadto należy do organizacji międzynarodowych, między innymi EPAC/EACN – Europejscy Partnerzy Przeciwko Korupcji/Europejska Sieć Antykorupcyjna.

Centralne Biuro Antykorupcyjne nawiązało współpracę m.in. z Bankiem Światowym, co zaowocowało opracowaniem wspólnej publikacji w języku angielskim pt. *Fraud and Corruption Awareness Handbook*. Książka jest przeznaczona przede wszystkim dla urzędników zajmujących się zamówieniami publicznymi.



W 2013 r. Biuro we współpracy z Komendą Główną Policji zorganizowało 13. Doroczną Międzynarodową Konferencję (EPAC/EACN), która odbyła się w Krakowie. W konferencji wzięło udział 93 uczestników – szefów służb i instytucji antykorupcyjnych z: Polski, Malty, Słowacji, Chorwacji, Estonii, Luksemburga, Niemiec, Rumunii, Szwecji, Francji, Węgier, Irlandii, Danii, Finlandii, Bułgarii, Litwy, Kosowa, Łotwy, Austrii, Portugalii, Hiszpanii, Holandii oraz Belgii.

W ramach programu *Zapobieganie i Zwalczanie Przestępczości* Komisja Europejska zdecydowała o przyznaniu CBA dotacji na realizację działań *Rozwój systemu szkoleń antykorupcyjnych*. Współbeneficjentem projektu jest litewska Specjalna Służba Śledcza (STT), a partnerem projektu – łotewskie Biuro Przeciwdziałania i Zwalczania Korupcji (KNAB).

Realizację działań zaplanowano na 36 miesięcy, począwszy od stycznia 2013 r. Cały projekt składa się z dwóch komponentów:

- ▶ przeprowadzenia cyklu 6 międzynarodowych konferencji szkoleniowych o tematyce antykorupcyjnej, skierowanych do przedstawicieli administracji publicznej, środowisk naukowych oraz instytucji zaangażowanych w zwalczanie korupcji; w pierwszych trzech konferencjach wzięło udział blisko 120 uczestników z: Polski, Estonii, Litwy, Łotwy, Norwegii, Chorwacji, Mołdowy, Azerbejdżanu, Czarnogóry, Danii, Macedonii, Austrii, Słowenii, Bułgarii oraz Rumunii;
- ▶ uruchomienia platformy e-learningowej (stworzenia narzędzi edukacji antykorupcyjnej i komunikacji dla urzędników, przedsiębiorców oraz społeczeństwa w ramach trzech komponentów: korupcji w administracji publicznej, korupcji w biznesie, społecznych skutków korupcji).

Na stronie <http://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/> została udostępniona platforma e-learningowa, która jest skierowana do szerokiego grona odbiorców: administracji rządowej i samorządowej, środowisk biznesowych, ale także społeczeństwa.

Ze względu na szeroki krąg adresatów szkolenie podzielono na trzy bloki tematyczne, z których każdy składa się z 20 godzin dydaktycznych:

- 1) korupcja w administracji publicznej,
- 2) korupcja w biznesie,
- 3) społeczne skutki korupcji.

Uczestnicy szkolenia mogą liczyć na wsparcie eksperta, który poprzez narzędzia komunikacji typu chat i forum będzie odpowiadał na zadawane pytania. Warunkiem zaliczenia szkolenia jest zapoznanie się z poszczególnymi lekcjami, wykonanie ćwiczeń sprawdzających wiedzę oraz zdanie testu końcowego. Ukończenie szkolenia można potwierdzić imiennym dyplomem generowanym na życzenie uczestnika.

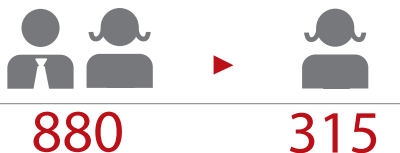
Platforma ma na celu podniesienie poziomu społecznej świadomości korupcji oraz jej przeciwdziałania. Jeśli ktoś już posiada podstawową wiedzę, szkolenie pozwala ją usystematyzować i poszerzyć.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Korupcji, obchodzonego 9 grudnia, CBA organizuje od 2010 r., we współpracy z innymi agendami rządowymi i organizacjami pozarządowymi, doroczną Międzynarodową Konferencję Antykorupcyjną. Do tej pory w organizowanych przez CBA spotkaniach wzięło udział blisko 1000 gości z kraju i zagranicy, m.in. z: Austrii, Węgier, Słowacji, Niemiec, Szwajcarii, Czech, Ukrainy, Białorusi, Litwy, Łotwy, Danii, Rumunii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Włoch, Wielkiej Brytanii, Belgii, Albanii oraz Maroko.



STRUKTURA BIURA

CBA jest najmniejszą i zarazem najmłodszą służbą specjalną. Biuro zatrudnia 880 funkcjonariuszy i pracowników, którzy są wysokiej klasy profesjonalistami w dziedzinach związanych z realizacją zadań służby. Są to specjaliści z zakresu pracy operacyjnej, czynności dochodzeniowo-śledczych, analiz, czynności kontrolnych, bezpośrednich działań ochronnych, bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych, ochrony informacji niejawnych i danych osobowych, obsługi prawnej, logistyki i finansów, audytu i bezpieczeństwa wewnętrznego, współpracy międzynarodowej oraz zabezpieczenia i szkolenia kadr. Ponad jedną trzecią osób zatrudnionych w CBA stanowią kobiety. Wśród 766 funkcjonariuszy są 232 kobiety, a wśród 114 pracowników cywilnych jest ich 83.

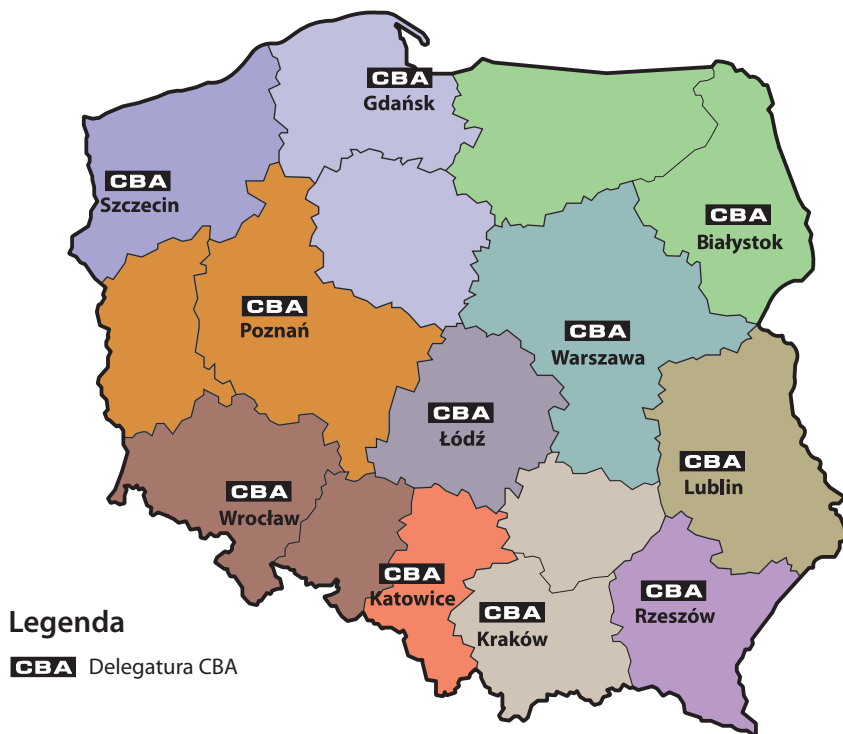


Łączna liczba funkcjonariuszy i pracowników CBA w 2014 r.

Łączna liczba kobiet w CBA w 2014 r.

W skład CBA wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- | | |
|---------------------------------------|--------------------------------|
| ▶ Departament Operacyjno-Śledczy | ▶ Gabinet Szefa |
| ▶ Departament Ochrony | ▶ Zespół Audytu Wewnętrznego |
| ▶ Departament Postępowań Kontrolnych | ▶ Delegatura CBA w Białymstoku |
| ▶ Departament Analiz | ▶ Delegatura CBA w Gdańsku |
| ▶ Biuro Techniki Operacyjnej | ▶ Delegatura CBA w Katowicach |
| ▶ Biuro Prawne | ▶ Delegatura CBA w Krakowie |
| ▶ Biuro Finansów | ▶ Delegatura CBA w Lublinie |
| ▶ Biuro Kadr i Szkolenia | ▶ Delegatura CBA w Łodzi |
| ▶ Biuro Logistyki | ▶ Delegatura CBA w Poznaniu |
| ▶ Biuro Teleinformatyki | ▶ Delegatura CBA w Rzeszowie |
| ▶ Biuro Kontroli i Spraw Wewnętrznych | ▶ Delegatura CBA w Szczecinie |
| | ▶ Delegatura CBA w Warszawie |
| | ▶ Delegatura CBA we Wrocławiu |



KONTAKT

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Al. Ujazdowskie 9
00-583 Warszawa
e-mail: bip@cba.gov.pl
tel. (22) 437 22 22
fax: (22) 437 22 97

Biurowie Przepustek znajduje się przy wejściu od Al. J.Ch. Szucha.

Biurowie oraz dziennik podawczy znajdują się przy wejściu od Al. J.Ch. Szucha (czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.15–16.15).

Nabór do służby tel. (22) 437 15 06

Rzecznik prasowy

Jacek Dobrzyński
tel. (22) 437 22 11 (w godz.: 8.00–16.00)
e-mail: media@cba.gov.pl

DELEGATURY CENTRALNEGO BIURA ANTYKORUPCYJNEGO

Białystok

ul. Antoniukowska 21, 15-740 Białystok,
tel. (85) 876 30 00; (22) 437 30 00

Gdańsk

ul. Kartuska 385 b, 80-125 Gdańsk,
tel. (58) 767 31 00; (22) 437 31 00

Katowice

ul. 1 Maja 123, 40-235 Katowice,
tel. (32) 788 32 00; (22) 437 32 00

Kraków

ul. Raclawicka 58, 30-017 Kraków,
tel. (12) 342 33 00; (22) 437 33 00

Lublin

ul. Gliniana 7, 20-616 Lublin,
tel. (81) 461 34 00; (22) 437 34 00

Łódź

ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź,
tel. (42) 239 35 00; (22) 437 35 00

Poznań

ul. Wichrowa 20, 60-449 Poznań,
tel. (61) 668 36 00; (22) 437 36 00

Rzeszów

ul. Wspólna 1, 35-205 Rzeszów,
tel. (17) 784 37 00; (22) 437 37 00

Szczecin

ul. Żołnierska 4d, 71-210 Szczecin,
tel. (91) 831 38 00; (22) 437 38 00

Warszawa

ul. Poleczki 3, 02-822 Warszawa,
tel. (22) 437 24 00

Wrocław

ul. Rodakowskiego 6, 51-637 Wrocław,
tel. (71) 757 39 50; (22) 437 39 50



Zadzwoń na bezpłatną infolinię i zgłoś korupcję

800 808 808

Bezpośrednia rozmowa telefoniczna z funkcjonariuszem CBA
możliwa jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8.15–16.15.

W pozostałych godzinach i w dni wolne od pracy
można pozostawić wiadomość nagrałą na rejestratorze zgłoszeniowym.

e-mail: kontakt@cba.gov.pl

Wypełnij formularz dostępny na stronie www.cba.gov.pl.

Zgłoś korupcję osobiście w jednej z delegatur Biura.